

Pomoc Społeczna

Pomoc Społeczna

Dział Pomocy Społecznej:

Dział Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z2018 roku poz. 1508 ze zm). Do zadań tych należy w szczególności:

- rozpoznawanie i ustalanie potrzeb osób zgłaszających się po pomoc,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- określanie diagnozy socjalnej i ustalanie planów pomocy dla klientów,
- realizowanie pracy socjalnej,
- współpraca z instytucjami lokalnymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi,
- współpraca z innymi ośrodkami pomocy społecznej,
- realizowanie zadań zleconych przez inne instytucje i organizacje w ramach współpracy w celu poprawy sytuacji rodzin i osób wymagających pomocy.

Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom, rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia pomocy powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Jednakże potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom (w systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące) w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701zł, zwanym „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej” ;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł, zwanym „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”;
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanym „kryterium dochodowym rodziny”.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszone o:

- miesięczne obciążenia podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz społeczne;
- kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodów nie wlicza się m. in. :

- jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego,

- wartości świadczeń w naturze,
- świadczenia przysługujące osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych,
- zasiłku celowego, pomocy materialnej mającej charakter socjalny,
- świadczenia wychowawczego.

W razie wystąpienia rażącej dysproporcji między wysokością dochodu a rzeczywistą sytuacją majątkową stwierdzoną przez pracownika socjalnego, kierownik ośrodka pomocy społecznej może odmówić przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

Obowiązki osób i rodzin ubiegających się o pomoc

Osoby i rodziny, korzystające z pomocy społecznej, zobowiązane są do współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Osoby i rodziny, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, są zobowiązane poinformować o każdej zmianie swojej sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń. Świadome wprowadzenie w błąd pracownika socjalnego może spowodować zmianę decyzji na niekorzyść strony oraz zwrot nienależnie pobranych świadczeń. Świadczenia nienależnie pobrane podlegają zwrotowi, niezależnie od dochodu rodziny.

Formy pomocy

Pierwszoplanową formą pomocy realizowaną przez pracowników socjalnych jest praca socjalna, w ramach której pracownik socjalny dobiera odpowiednie metody działania do zgłaszanych przez osobę lub rodzinę problemów. Praca socjalna rozumiana jest jako działalność, mająca na celu udzielenie pomocy we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności osób, rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, środowisku lokalnym, wskazanie sposobów i próba wyjścia z trudnej sytuacji życiowej.

Świadczenia pieniężne:

Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645 zł miesięcznie,
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
- kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie,
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- w przypadku rodziny nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.
- kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zasiłek celowy i celowy specjalny

Może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Posiłki

W ramach Programu są realizowane działania dotyczące w szczególności: zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- dzieciom do 7 roku życia
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, o których mowa powyżej, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa odpowiednio w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie odpowiednio przepisy ustawy o pomocy społecznej, dotyczące udzielania świadczeń z pomocy społecznej.

Świadczenia niepieniężne

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- sprawienie pogrzebu w tym osobom bezdomnym,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie, posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- dożywianie dzieci,
- kierowanie do DPS.

Tryb udzielania pomocy społecznej

Złożenie wniosku

Postępowanie w sprawie świadczeń pomocy społecznej wszczynane jest na wniosek osoby zainteresowanej, bądź innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Ośrodek przyjmuje także wszelkie zgłoszenia od osób, instytucji i organizacji społecznych, dotyczące konieczności udzielania pomocy każdej osobie lub rodzinie na terenie Gminy Wilkowice, znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej i niezdolnej do samodzielnego zaspokajania potrzeb. Pomoc społeczna może być udzielana również z urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej pełnomocnika.

Wywiad środowiskowy

Podstawą udzielenia pomocy jest wywiad środowiskowy sporządzony w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc, a w sprawach niecierpiących zwłoki, w miejscu pobytu osoby ubiegającej się o pomoc. Brak zgody na przeprowadzenie wywiadu stanowi podstawę do odmowy świadczeń z pomocy społecznej. Celem wywiadu środowiskowego jest ustalenie sytuacji bytowej, rodzinnej, zdrowotnej i mieszkaniowej osoby, rodziny ubiegającej się o pomoc. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współudziału w rozwiązaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w ciągu 14 dni od daty wszczęcia postępowania, a w sprawach pilnych w terminie 2 dni. Strona występująca o pomoc powinna zgromadzić dokumenty stanowiące podstawę ustalenia jej danych personalnych, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej i materialnej. W trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego, w porozumieniu z klientem ustalany jest plan pomocy. Ustalenia mogą zostać zawarte w kontrakcie socjalnym. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej mogą zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej.

Wydawanie decyzji

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wszystkie decyzje o przyznaniu pomocy, oraz odmowie przyznania pomocy, wydawane są w formie pisemnej. Wyjątek stanowią świadczenia w postaci pracy socjalnej, poradnictwa, itp. - tu pomoc udzielana jest bez konieczności wydawania decyzji. Stronom

przysługuje odwołanie od decyzji Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilkowicach do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bielsku-Białej w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji.